

K U W O L N E J P O L S C E

BIULETYN CODZIENNY ARMII POLSKIEJ NA WSCHODZIE

WYDAJE: WYDZIAŁ PROPAGANDY I OSWIATY A. P. W.

Środa, 1 września 1943 roku

Nr. 351

BOHATERSKI OPÓR DUŃCZYKÓW

Szwecja ma się na baczności

Londyn, 31. VIII. Niemiecka agencja prasowa ogłosiła, że armia duńska została rozbrojona i że okupacja Danii trwać będzie do końca wojny. Do Londynu nadeszły wiadomości o bohaterskim oporze narodu duńskiego. Żołnierze duńscy, wspomagani przez ludność, walczyli w szeregu miast przeciwko Niemcom do ostatniego naboju. Uczniowie duńskiej szkoły oficerskiej w ciągu 36-u godzin bronili się przed niemieckimi oddziałami pancernymi i zmotoryzowanymi. Zniszczyli oni 3 czołgi i 11 niemieckich samochodów pancernych. Do najcięższych walk doszło w Svendborgu, gdzie na czele żołnierzy duńskich, stawiających opór Niemcom, stanął siostrzeniec króla Chrystiana. Mimo wprowadzenia przez Niemców kary śmierci za udział w akcji strajkowej, w ośmiu miastach Danii wybuchły strajki we wszystkich gałęziach przemysłu.

Londyn, 31. VIII. Wraz z premierem duńskim ustąpił cały rząd. Według wiadomości ze Sztokholmu, król Chrystian i królowa są aresztowani, następcą tronu i pozostali członkowie rodziny królewskiej zostali internowani. Te same źródła donoszą o aresztowaniu wszystkich członków rządu duńskiego. W Danii rozpoczęły się już prześladowania Żydów. Aresztowano prezesa gminy żydowskiej w Kopenhadze i 50-u wybitnych działaczy.

Londyn, 31. VIII. Do Szwecji napływa ją w dalszym ciągu uciekinierzy z Danii. Dziś rano przypłynął jeszcze jeden ścigacz duński. Niemieckie okręty wojenne zarzuciły kotwicę w cieśninie Sund między brzegami Danii i Szwecji.

Londyn, 31. VIII. Premier szwedzki wygłosił dziś przemówienie, w którym stwierdził, że gwałtowny przebieg wydarzeń w Danii zmusza Szwecję do szczególnej uwagi. Wszyscy Szwedzi trwać muszą na swych posterunkach. Wydarzenia w Danii wykazują bowiem, jak szybko i niespodziewanie może się zmienić sytuacja. Jesteśmy całym sercem po stronie narodu duńskiego - zakończył premier Szwecji. Rzecznik szwedzkiego ministerstwa spraw zagranicznych stwierdził, że żołnierze duńscy, którzy schronili się do Szwecji, traktowani będą jak uchodźcy cywilni, gdyż Szwecja nie uważa Danii za państwo, biorące udział w wojnie.

GRAD BOMB SPADE NA NADRENIĘ

Londyn, 31. VIII. Nocy dzisiejszej setki ciężkich bombowców brytyjskich dokonały potężnego nalotu na Nadrenię. Zbombardowano okręg przemysłowy München-Gladbach - Rörmond-Reyd, położony w odległości 20 km na zachód od Düsseldorfu. W rejonie tym znajdują się wielkie fabryki włókiennicze i metalurgiczne, oraz sieć ważnych węzłów i stacyj kolejowych. W tym samym czasie bombowce typu Mosquito bombardowały Duisburg, a myśliwce bombardujące atakowały lotniska i inne obiekty we Francji, Belgii i Holandii. Z działań nocnych nie powróciło 28 bombowców. Dziś w ciągu dnia średnie bombowce amerykańskie pod osłoną myśliwców sojuszniczych dokonały nalotu na obiekty przemysłowe i lotniska we Francji.

Londyn, 31. VIII. W ciągu sierpnia b.r. lotnictwo brytyjskie przeprowadziło 17 nalotów na Niemcy, zrzucając około 11 milionów kg bomb. Sierpień był najniepomyślniejszym od początku wojny miesiącem dla Luftwaffe. Lotnictwo niemieckie straciło w tym okresie na zachodzie i froncie południowym 1.039 samolotów, straty sprzymierzonych wyniosły 701 maszyn.

Coraz dalsze tereny Włoch

BOMBARDOWANE PRZEZ LOTNICTWO ALIANTÓW

Londyn, 31. VIII. Korespondenci wojenni stwierdzają, że ciosy z powietrza, zadawane Włochom, przekraczają już nasilenie ofensywy lotniczej w czasie kampanii tunizyjskiej i sycylijskiej. Po dezorganizowaniu sieci kolejowej w rejonie Neapolu lotnictwo sprzymierzonych skierowało obecnie główną siłę swych ataków przeciwko okręgowi Rzymu. Dzisiejszy komunikat donosi o ciężkim nalocie na węzeł kolejowy w Teramo/80 km na pñn. zachód od Rzymu/, oraz Civitavecchia na linii kolejowej, biegnącej wzdłuż zachodniego wybrzeża/60 km na pñn. zachód od Rzymu/. Ten ostatni węzeł bombardowany był w ciągu doby ubiegłej dwukrotnie. Średnie bombowce dokonały nalotów na stację węzłową Aversa w pobliżu Neapolu oraz na szereg obiektów kolejowych w pñd. Włoszech. Myśliwce atakowały sieć komunikacyjną na Sardynii. Zestrzelono 21 samolotów niemieckich i włoskich kosztem 15-u maszyn własnych. Z Kairu donoszą, że lotnictwo Środkowego Wschodu zamknęło właściwie dla

żeglugi nieprzyjacielskiej morza Egejskie i Jońskie. W ciągu ostatnich 4-ch miesięcy zatopiono bądź uszkodzono 140 statków n-pla.

DALSZY ROZWÓJ OFENSYWY SOWIECKIEJ

Londyn, 31. VIII. Jednocześnie z zajęciem Taganrogu wojska sowieckie oczyściły rejon Rostowa, zajmując około 150 miejscowości. W ciągu sześciu dniowych walk o Taganrog zabitych zostało 15 tys. Niemców. Rosjanie, nacierając na zachód od Taganrogu, znajdują się już w połowie drogi do drugiego portu nad morzem Azowskim, Mariupol, od którego czołowe kolumny sowieckie odległe są o 50 km. Sytuacja wojsk niemieckich, znajdujących się jeszcze na Kubaniu, jest krytyczna. Na płn. zachód od Taganrogu trwa nadal natarcie sowieckie w głąb basenu Donieckiego.

Londyn, 31. VIII. Stalin wydał dziś 2 rozkazy dzienne, donoszące o przełamaniu frontu niemieckiego na dwóch odcinkach. Pierwszy rozkaz specjalny stwierdza, że na froncie środkowym na zachód od Moskwy Rosjanie przełamali silnie umocnione linie niemieckie i zajęli m. in. miasto Jelnia, główny bastion broniący Smoleńska od wschodu. Zajęcie tego miasta oznacza, że kolumna sowiecka, nacierająca ze Spas Demiańska posuwała się naprzód o 60 km i znajduje się w odległości 50 km od Smoleńska. Drugi rozkaz podaje wiadomość, że wojska rosyjskie, które zajęły Siemsk, przedarły się do północnej Ukrainy, zdobywając m. in. miasta Gżuchow i Ryłsk.

M O W A C H U R C H I L L A

Londyn, 31. VIII. W przededniu napaści niemieckiej na Polskę premier Churchill wygłosił przemówienie przez radio z Kanady. Churchill podkreślił m. in., że Quebec był idealnym miejscem narad brytyjsko-amerykańskich. W samym sercu francuskiej części Kanady myśli musiały zwrócić się ku narodowi francuskiemu, oczekującemu oswobodzenia. Premier brytyjski stwierdził, że od 40 lat wierzył w wielkość Francji i przesłał narodowi francuskiemu słowa otuchy, zapewniając, że dzień wyzwolenia jest już bliski. Churchill wyraził wielkie uznanie dla wysiłku zbrojnego Kanady. Stwierdził on, że dla Rosji nie było dogodne wzięcie udziału w konferencji w Quebecu, gdyż głównym jej przedmiotem były sprawy, dotyczące wojny przeciwko Japonii. W dalszym ciągu swego przemówienia Churchill zapewnił o solidarności i wspólnych celach narodów sprzymierzonych, które wyciągają wszystkie siły dla ostatecznego zwycięstwa. W niedługim czasie zadany zostanie Niemcom ostateczny cios. Churchill stwie-

rdził, że plany ustalone w Quebecu są śmiałe, zapowiedział bliski upadek Włoch i lądowanie olbrzymich sił sojuszników na Zachodzie.

W K I L K U S Z O W A C H

- Po powrocie z Quebecu minister Eden złożył brytyjskiemu gabinetowi wojennemu sprawozdanie z narad w Kanadzie. Na dziś zapowiedziana została rozmowa Edena z ambasadorem Stanów Zjedn. i sowieckim wicekomisarzem spraw zagranicznych Majskim.

- Patrioci jugosłowiańscy zdobyli miasto Jajce w środkowej Bośni. Uwolniono 250 więźniów politycznych. Miejscowa ludność zgotowała oswobodzicielom entuzjastyczne przyjęcie. Patrioci jugosłowiańscy zajęli także 10 okolicznych wsi i opanowali ważną linię kolejową.

- W Londynie ogłoszono oficjalnie, że produkcja sprzętu i zaopatrzenia wojennego w państwach sprzymierzonych przewyższa obecnie trzykrotnie produkcję Niemiec, Włoch i Japonii, w roku 1944 zaś będzie cztery razy większa niż produkcja państw osi. W drugim kwartale r. b. produkcja wojenna W. Brytanii wzrosła o 25 % w porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego.

- Ruchy wojsk sprzymierzonych we wschodniej części basenu śródziemnomorskiego niepokoją mocno Niemców. W sobotę 2 niemieckie samoloty rozpoznały przeleciały nad Cyprem i zrzucały rakietę świetlną. Radio i prasa berlińska przynosi ciągle wiadomości o koncentracji sił sojuszników na Środkowym Wschodzie.

- B. włoski minister spraw zagranicznych Ciancio, który zbiegł z Włoch wraz z rodziną, znajduje się podobno w drodze do Monachium. Ostatnio widziano go podobno w Innsbrucku.

- Ze Sztokholmu donoszą, że niemiecki minister spraw zagranicznych Ribbentrop zakupił w ostatnich dniach wille w Szwajcarii.

Z O S T A T N I E J C H W I L I

Londyn, 1. IX. W przededniu rocznicy napaści niemieckiej na Polskę premier Mikojajczyk wygłosił przez radio przemówienie do Kraju. Podkreślił m. in. rolę, jaką odegrała i odgrywa Polska w obecnej wojnie i przypomniał, że stanowisko Polski w dniu 1 września 1939 r. wyrwało świat z letargu. Premier stwierdził, że możemy być pewni, iż W. Brytania pozostanie wierną sojuszniczką z Polską. Podkreślił wkład nasz do wojny, który nie daje nikomu prawa do twierdzenia, że chcemy oszczędzać swą krew. Premier Mikojajczyk wezwał Kraj do zachowania zimnej krwi i rozwagi w obecnej końcowej fazie wojny, przestrzegając przed przedwczesnym powstaniem.